

SQL (Structured Query Language) (زبان پرس و جو سافت یافته)

این زبان مبتنی بر جبر رابطه ای و حساب رابطه ای دامنه ای می باشد. این زبان در سال 1970 توسط شرکت IBM ارائه گردید. □
 در سال 1986 استاندارد هائی توسط کمیته استاندارد آمریکا (ANSI) و کمیته استاندارد اروپا (ISO) بر آن اعمال شد. □
 زبان SQL شامل موارد زیر می باشد.

DDL: زبان تعریف داده که SQL با استفاده از آن می تواند انواع دامنه و شماهای داده را تعریف کند.
DML: زبان دستکاری داده که SQL توسط این نوع دستورات، داده ها را عوض می کند، دستوراتی مانند *Delete, Update, Insert, Select* از این نوع هستند.

این زبان شامل دستوراتی است که می تواند قوانین جامعیت را به پایگاه داده ارائه کند، همچنین شامل دستوراتی است که می توان شروع و فاصله تراکنش را مشخص کرد.

دیر (view): دستوراتی که توسط آنها می توان رابطه (جدول) مجازی ایجاد کرد.
 این زبان شامل دستوراتی جهت اعطای مجوز است که می توان به کاربران مختلف امتیازات خاصی را اعطا کرد □

انواع داده در SQL (Data type):

Char(n): رشته ثابتی به طول n می باشد.

Varchar(n): رشته ای متغیر با طول حداکثر n می باشد.

int: تعریف عدد صحیح.

Small int: تعریف عدد صحیح کوچک (فضای آن به اندازه نیمی از فضای **int** می باشد).

numeric(p,d): داده ای عددی با طول میدان p، رقم و قسمت اعشاری d، رقم (عدد حقیقی).

Double Real: نوع داده اعشاری با دقت مضاعف.

Float(n): اعداد ممیز شناور با دقت n، رقم اعشار.

Date: بیانگر تاریخ می باشد و دارای ترتیب "ماه-روز-سال" می باشد.

Time: بیانگر زمان است و دارای فرمت "ثانیه:دقیقه:ساعت" می باشد.

Timestamp: ترکیبی از تاریخ و زمان با دقت میکرو ثانیه با نمایش 20 رقم دهدهی بدون علامت (yyyyymmddhhmmssnnnnnn)

تابع extract:

این تابع جهت بدست آوردن فیلدهای خاص از داده های ذکر شده می باشد؛ به عنوان مثال اگر d1 نام یک داده از نوع **Date** باشد

Extract(year from d1)

آنگاه دستور زیر تنها سال را از این نوع داده بر می گرداند.

□ به جای **year** می توان از **month**، **day** استفاده کرد.

تعریف داده جدید.

در حالت کلی به این شکل می باشد `creat type Data-name as Reads type(s)`

مثال. `create type color as ("Read","grean","blue")`

در دستور صفحه قبل نوع داده *color* تعریف می شود و برای نوع این متغیر از داده های آماده *blue, Green, Red* استفاده می گردد با این تعریف مقدار داده *color* می تواند یکی از این سه مورد گفته شده باشد.

□ در *color f₁* ، *f₁* از نوع *color* تعریف می شود و می تواند یکی از مقادیر *blue, Green, Red* را اختیار کند.

مثال. *creat type i as numeric(5,2)*

نوع داده ای بنام *i* تعریف می گردد که متغیر هاتی از نوع این داده می توانند اعدادی با 5 رقم صحیح و 2 رقم اعشار باشند.

حذف نوع داده تعریف شده.

Drop type data name

صورت کلی به این شکل می باشد.

مثال. *Drop type color* داده ای با نام *color* حذف می شود.

□ محدوده نوع دستوراتی که تعریف می کنیم تنها در میان دستورات می باشد

□ دستور معادل *Drop type* دستور *Drop Domain domain-name Domain-value* می باشد.

مثال. *Drop Domain i (1,...,100)* نوع داده ای بنام *i* تعریف کرده ایم که تنها مقادیر بین 1 تا 100 را می پذیرد.

□ دستور معادل *Drop type* دستور *Drop Domain domain-name* می باشد. مثلاً با *Drop Domain i* نوع داده *i*

حذف می شود.

تعریف رابطه (جدول)

Creat table table-name(A₁d₁...A_nd_n)

صورت کلی به این شکل می باشد.

A₁ تا *A_n*: نام صفات خاصه یا فیلدها می باشد

d₁ تا *d_n*: به ترتیب دامنه صفات خاصه *A₁* تا *A_n* می باشد.

مثال. دستور *Creat table T₁(ssn int, name char(30))* جدول مقابل را ایجاد می کند.

T₁

ssn	Name
:	:

Creat table table-name (A₁d₁...A_nd_n)

[constraint 1]

:

[constraint m]

می باشد، که موارد اضافه شده

□ شکل توسعه یافته دستور قبل به صورت

محدودیت ها یا قید های اعمال شده بر روی رابطه می باشند.

تعریف کلید اصلی در رابطه : برای تعریف کلید اصلی دو روش وجود دارد

1. تعریف کلید اصلی بعد از تعریف صفت خاصه با استفاده از واژه *primary key* (مثال 1 صفحه بعد)

از این روش زمانی استفاده می شود که کلید اصلی ساده باشد و ترکیبی نباشد (اتمیک باشد)

2. تعریف کلید اصلی در قسمت محدودیت ها : از این روش زمانی استفاده می شود که کلید اصلی ترکیبی باشد (ترکیبی از چند صفت باشد).

البته کلید اصلی ساده را نیز می توان از این طریق تعریف کرد. (مثال 2 صفحه بعد)

مثال 1. `creat table t1(ssn int primery key,name char(30))`

مثال 2. `creat table t2(lname char[20],fname char[20],degree char[20])
primery key(lname,fname)`

دستور بالا صفت ترکیبی `fname,lname` را به عنوان کلید اصلی می‌گیرد، که این کار بعد از تعریف فیلدها (صفات خاصه) و در قسمت ممنوعیت‌ها صورت می‌گیرد.

قید Not Null: اگر این قید (ممنوعیت) جلوی یک فیلد ظاهر شود، بدین معناست که مقدار این فیلد نمی‌تواند تهی باشد.

مثال. `creat table t3(id int not null , name char(30))`

قید (p) chek: این قید در قسمت ممنوعیت‌ها ذکر می‌شود و بدین معناست که شرط `p` باید در جدول ذکر شده برآورده شود.

مثال. `Creat table mark (sn int primary key , grade numerice (4,2))
check ((grade >= 00.00) and (grade < +20.00))`

قید Unique(A₁...A_j): این قید همراه صفت خاصه و یا در ممنوعیت‌ها ذکر می‌شود و به این معناست که مقادیر صفات خاصه `Ai` تا `Aj` باید یکتا باشند. از این دستور در تعریف کلید کانزید استفاده می‌گردد.

مثال. `Creat table t(f1 char[20] , f2 char[30] , f3 int ,unique(f1,f2))`

در دستور بالا مشخص می‌گردد که ترکیب مقادیر `f1` و `f2` نباید تکراری باشند.

پیاده سازی جامعیت ارباعی: برای پیاده سازی این جامعیت در قسمت ممنوعیت‌ها از دستور زیر استفاده می‌کنیم

foreign key (A _i)	References	Reference	Table
[on Delete	casecade]		
[on update	casecade]		

□ **Reference-table** جدول مربع است که در آن کلید خارجی به عنوان کلید اصلی می‌باشد

□ اگر مقدار کلید خارجی در جدول مربع حذف شود، و از `[on Delete casecade]` استفاده نشود `DBMS` جلوی حذف را می‌گیرد

ولی اگر از `[on Delete casecade]` استفاده شود عمل حذف در جدول مراجع کننده به صورت آبشاری انتشار می‌یابد.

□ `[on update casecade]` به این معناست که تغییرات بر روی کلید خارجی در جدول مربع به جدول رجوع کننده به صورت آبشاری

سرایت می‌کند ولی اگر این عبارت ذکر نشود `DBMS` جلوی تغییرات را می‌گیرد، البته می‌توان به جای این دو عبارت از عبارات

`Set Defult ,Set Null` استفاده کرد، با استفاده از این دستورات با حذف و یا تغییر در کلید خارجی در جدول مربع، به جای آن کلید در

جدول مرتبط مقدار `NULL` یا مقدار پیش فرض قرار داده می‌شود.

`creat table stud(ssn int , name varchar(30) , city varchar(40) , ave numeric(4,2) , clg int)
primery key(ssn) , foreign key(clgn) , reference clg
on Delet casecade
on update casecade`

مثال .

در دستور بالا رابطه `stud` ایثار شده و در قسمت صفات خاصه، صفات یا فیلدها همراه با دامنه شان آمده اند، و در قسمت ممنوعیت‌ها، `sn` از نوع کلید اصلی بیان شده است، `clgn` به عنوان کلید خارجی تعریف شده که رابطه مربع برای `clgn` (رابطه ای که `clgn` در آن کلید اصلی است) ، `clg` بیان شده است و در آخر با بیان عبارات `on delete casecade , on update casecade` امکان حذف و بروز رسانی داده‌ها در تمام جداول مرتبط با جدول مربع فراهم شده است

حذف جدول: دستور `Drop table table-name` جدول را به طور کامل حذف می کند و حتی شمای آن نیز باقی نخواهد ماند. آر اس آی واحد مشترک

مثال. `Drop table stud`

تغییر شمای جدول:

□ دستور `Alter table table-name add Aidi`، فیلد A_i با دامنه d_i را به رابطه ای که نام آن در `table-name` ذکر شده اضافه می کند

□ دستور `Alter table table-name delete Ai`، فیلد A_i را از رابطه `table-name` حذف می کند

□ دستور `Alter table table-name modify Aidi`، فیلد A_i را از رابطه `table-name` به دامنه جدید d_i تغییر می دهد.

```
creat table t(ssn int , name char(30))
Alter table t add city char(50)
Alter table t delete name
```

مثال.

t

ssn	name
:	:

در خط اول دستور جدولی به نام *t* با دو فیلد *ssn, name* تشکیل می گردد

ssn	name	city
:	:	:

در خط دوم نام شهر (*city*) به فیلدهای جدول *t* اضافه می گردد.

ssn	city
:	:

در خط سوم فیلد *name* از شمای جدول حذف می گردد.

دستورات واقعی محیط SQL:

می باشد. `select part1 from part2
[where part3]
part4`

دستور `select`: این دستور دارای سه قسمت است به این شکل

این دستور ترکیبی از عملگرهای تصویر (*part₁*)، ضرب دکارتی (*part₂*) و گزینش (*part₃*) می باشد.

□ *part₁* تمام فیلدهای جدول ذکر شده در *part₂, part₃, part₄* را بر آورده می کند.

مثال. `select * from stud`

sn	name	city	ave	clg
:	:	:	:	:

دستور بالا تمام تاپل های جدول *stud* با ذکر نام ستون هایش می باشد به این شکل

□ *part₁* میتواند نام فیلد خاصی باشد، مثلا با دستور `select sn,ave from stud` تمام تاپل های ستون های *sn* و *ave* نمایش داده می شود.

□ دستور `select` به طور عادی مقادیر تکراری در یک ستون یا فیلد را نمایش می دهد، برای جلوگیری از وارد شدن مقادیر تکراری از

دستور `Distinct` قبل از نام فیلد استفاده می نمایم

مثال 1. دستور `select pname from sec` تمام مقادیر ستون `pname` را بدون توجه به تکراری بودن ارائه می دهد.

مثال 2. دستور `select Distinct pname from sec` نام های تکراری را تنها یک بار نمایش می دهد.

□ در `part1` میتوانیم برای یک فیلد نام مستعار داشته باشیم به این شکل

نام مستعار   **as**   نام فیلد (صفت فاصله)

S#	shahr
:	:

مثال . `select s#, city as shahr from stud`

□ در `part1` می توان توابع محاسباتی قرار داد

مثال . `select sn, ave*1.2 from stud`، مقادیر `ave` در `1.2` ضرب می شوند و در همان فیلد قرار می گیرند